

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **I. P.**
bytem
zastoupený advokátem JUDr. Radkem Bechyně
se sídlem Legerova 148, 280 02 Kolín

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 8. 2019, č. j. JMK 122034/2019, sp. zn. S-JMK 112440/2019/OD/Ša,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce podle správních orgánů řídil pod vlivem alkoholu. Nyní žalobce namítá, že správní orgány nevyloučily možnost požití alkoholu až po zastavení jeho vozidla policisty. Dodává, že nikoho neohrozil a jeho jednání tak postrádalo společenskou škodlivost. Krajský soud musel posoudit důvodnost těchto jeho námitek.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Policie dne 22. 2. 2019 kontrolovala žalobce, který řídil motorové vozidlo, na Fügnerově nábřeží v Bílovicích nad Svitavou. Provedla tři orientační zkoušky na přítomnost alkoholu v dechu. V čase 22:01 činila hladina alkoholu u žalobce 0,36 ‰, o pět minut později 0,40 ‰ a tři minuty před čtvrt na jedenáct byl výsledek 0,39 ‰. Žalobce uvedl, že dlouhodobě užívá lék Elicea, který mohl ovlivnit dechovou zkouškou. Požádal proto o lékařské vyšetření. Odebrání vzorku žilní krve ovšem vedlo ke zjištění míry alkoholu v krvi ve výši 0,43 ‰.
3. Městský úřad Šlapanice („městský úřad“) dne 14. 3. 2019 zahájil ze žalobcem řízení o přestupku. Na 11. 4. 2019 nařídil ústní jednání. Žalobce se k němu nedostavil a souhlasil s projednáním věci v jeho nepřítomnosti. Městský úřad k důkazu provedl oznámení policie o přestupku; úřední záznam o kontrole, ve kterém policisté zaškrtnuli údaj o přítomnosti zápachu alkoholu; příbalovou informaci k léku Elicea, z níž plynulo doporučení neřítit, dokud uživatel neví, jak na něj lék působí; metodický pokyn Ministerstva zdravotnictví pro postup při laboratorním stanovení alkoholu v krvi; protokol a záznamy o dechové zkoušce spolu s podmínkami užití dechového analyzátoru alkoholu v dechu; a v neposlední řadě protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem.
4. Dne 15. 5. 2019 pak proběhl výslech svědků. Byli jimi policisté, kteří kontrolovali žalobce dne 22. 2. 2019. Zmocněnec žalobce zaslal městskému úřadu otázky, které chtěl svědkům položit. První ze svědků vypověděl, že žalobce odmítal požití alkoholu. Choval se nervózně, ale jinak komunikoval normálně. Byl po celou dobu pod kontrolou policistů. Mezi jednotlivými dechovými zkouškami nepil. Svědek nevěděl, zda měl u sebe nějakou láhev, ze které se mohl napít, či jinou nádobu. Tento svědek byl s řidičem mezi jednotlivými zkouškami. Stáli kousek od sebe v prostoru mezi vozidly. Druhý kolega byl ve vozidle, kde mj. po pozitivním výsledku na dechovém analyzátoru zpracovával potřebnou dokumentaci pro řešení zákroku. Mezi poslední dechovou zkouškou a lékařským vyšetřením byl žalobce v blízkosti tohoto svědka, který mu osvětloval situaci. Poučoval ho o dechových zkouškách, které měly ještě proběhnout a o případném dalším postupu. Žalobce přepravovali na zadním pravém sedadle služebního vozu, vedle něj seděl policista. Žalobce byl po celou dobu přepravy pod dohledem. Podle vyslýchaného svědka nebylo možné, aby se napil před nástupem do služebního vozidla nebo před odběrem vzorku krve. Na místě kontroly byla pravděpodobně manželka žalobce, kterou policisté neztotožňovali. Žalobce poukazoval na léky, které mohly způsobit pozitivní výsledek zkoušek.
5. Druhý svědek popisoval, že žalobce mezi jednotlivými dechovými zkouškami stál v bezpečném prostoru mezi přední částí policejního vozu a zadní částí jeho vozidla. Po celou dobu provádění dechových zkoušek byl pod kontrolou policistů. Nepil mezi nimi ani po nich. Policisté mu zakázali jakékoliv požívání jídla, pití či kouření. Platilo to až do ukončení všech úkonů, tj. až do ukončení lékařského vyšetření. Žalobce u sebe neměl láhev, ze které by se mohl napít. Nějaké nádoby ve vozidle žalobce si nevšimli. Druhý svědek mezi jednotlivými zkouškami prováděl lustraci, jeho kolega byl venku z vozidla. Druhý svědek měl žalobce přímo před sebou, seděl na sedadle spolujezdce a žalobce stál před služebním vozidlem. Byl stále před vozidlem, nikam neodcházel. Na žalobce druhý svědek celou dobu viděl, nemohlo se stát, že by se napil. Byl pod jeho dohledem i při

přepravě na lékařské vyšetření. Během ní se nemohl napít. Na místě kontroly byla na sedadle spolujezdce žena, asi manželka či přítelkyně žalobce. Žalobce při kontrole uváděl, že s ní byl v hospodě v Bílovicích nad Svitavou, kde si dal jednu či dvě kofoly.

6. Žalobce se vyjádřil k podkladům pro vydání rozhodnutí. Namítal, že ze spisu neplyne společenská škodlivost jeho jednání. Obsah spisu navíc nevylučoval, že mohl požit cokoliv s obsahem alkoholu až po zastavení hlídkou. Zejména pokud žalobce již po první kontrole odmítal požití jakéhokoliv alkoholického nápoje před jízdou. Zasahující policisté museli provádět lustraci a nemohli žalobce sledovat. Městský úřad proto podle žalobce měl postupovat v souladu se zásadou *in dubio pro reo*.
7. Městský úřad rozhodnutím ze dne 4. 7. 2019, č. j. OD-ČJ/52656-19/TYL, sp. zn. OD/3358-2019/TYL („rozhodnutí městského úřadu“) shledal žalobcem vinným, že řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu v hladině 0,43 ‰ v krvi. Tím porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“) a spáchal tak přestupek podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu. Městský úřad mu za to uložil pokutu ve výši 7.000 Kč a zákaz řízení v délce šesti měsíců. Na základě výpovědí policistů městský úřad neměl pochyb, že se žalobce nemohl napít mezi jednotlivými dechovými zkouškami, ani po nich, až do doby, než mu ve zdravotnickém zařízení odebrali vzorek krve. Žalobce nenamítal ani před lékařským vyšetřením, že by požil jakýkoliv alkohol až poté, co ho policisté zastavili. Námitku, že se mohl něčeho napít až po zastavení hlídkou, městský úřad považoval i s ohledem na čas jejího uplatnění za nedůvodnou. Při hodnocení společenské škodlivosti městský úřad zmínil, že jednání naplňující formální znaky přestupky v běžných případech naplňuje i jeho materiální znak. Dodal, že komunikace, na které policisté žalobce zastavili, je páteční komunikací, kde lze i v nočních hodinách očekávat zvýšený pohyb vozidel i osob. Nadto žalobce porušil zájem, aby vozidla v provozu na pozemních komunikacích neřídily osoby pod vlivem alkoholu.
8. Žalobce se odvolal. Správní orgány podle něj nevyvrátily verzi, že se žalobce něčeho napil až po zastavení vozidla. Pak by neřídil vozidlo bezprostředně po požití alkoholu a ani v takové době, kdy by mohl být ještě pod vlivem. Nenaplnil by tak formální stránku přestupku. Podle žalobce by jeho jednání nenaplnovalo ani materiální stránku přestupku. Tu je třeba dokazovat a nelze ji automaticky dovozovat ze samotného naplnění formálních znaků. V tomto případě nevznikl žádný následek, nedošlo k dopravní nehodě ani ohrožení jiného účastníka silničního provozu.
9. Žalovaný ovšem rozhodnutím ze dne 26. 8. 2019, č. j. JMK 122034/2019, sp. zn. S-JMK 112440/2019/OD/Ša („rozhodnutí žalovaného“), odvolání žalobce zamítl a potvrdil rozhodnutí městského úřadu. Městský úřad za účelem vypořádání žalobcem nabízené verze v podobě požití alkoholu až po jízdě nařídil výslech svědků – zasahujících policistů. Oba policisté zcela vyloučili, že by žalobce cokoliv pil po zastavení vozidla. Byl pod neustálým dohledem alespoň jednoho ze svědků. Městský úřad se tedy námitkou žalobce řádně zabýval a vyvrátil ji. Argumentoval svědeckými výpověďmi očitých svědků, kteří vyloučili, že by se žalobce čehokoliv po zastavení vozidla napil. Zjištěná hladina alkoholu v krvi proto souvisí s alkoholem ovlivňujícím žalobce během jízdy, nikoliv s jeho jednáním až po ukončení jízdy. Žalobce měl 0,43 ‰ alkoholu v krvi. Nelze hovořit o zanedbatelné hladině. Při naměřené hodnotě nad 0,20 ‰ alkoholu v krvi roste riziko nehodovosti při

řízení vozidla. Řidič se musí víc soustředit na vlastní řízení a nemůže dostatečným způsobem reagovat na situaci v silničním provozu. Nebezpečí spočívá mimo jiné i v tom, že se mírný stupeň podnapilosti u většiny řidičů nepozná a ani oni sami nemají subjektivní pocit ovlivnění alkoholem. Proto podle žalovaného žalobce naplnil i materiální stránka přestupku.

III. Obsah žaloby

10. Žalobce namítá, že správní orgány jednoznačně nevyvrátily verzi možnosti požití alkoholického nápoje v průběhu silniční kontroly. Během ní vznikají značné časové prodlevy mezi jednotlivými dechovými zkouškami. I v době, kdy měl žalobce zajistit vozidlo před odjezdem do zdravotnického zařízení, kde se měl podrobit odbornému lékařskému vyšetření. To proběhlo na jeho vlastní žádost a z důvodu, že si nebyl vědom skutečnosti, že by vozidlo řídil bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době, kdy byl ještě pod jeho vlivem. Ovlivnění nemůže vyloučit po zastavení vozidla v důsledku konzumace nápoje z vozidla.
11. Druhá žalobní námitka se týká materiálního znaku přestupku. Žalobce se neztotožňuje se závěrem žalovaného, že odpovídá formálnímu znaku. Pokud by tomu tak bylo, nebylo by potřeba materiální znak prokazovat a ani by taková definice neexistovala. Žalovaný sice uvádí, že spatřuje naplnění materiálních znaků přestupku v porušení pravidel silničního provozu, kde společenským zájmem je jejich dodržování. Toto konstatování by však opět stíralo jakýkoli rozdíl mezi těmito znaky. Žalobce se neztotožňuje s názorem, že dotčeným zájmem společnosti bylo dodržování pravidel silničního provozu. Smyslem těchto pravidel je stanovit takové podmínky v provozu na pozemních komunikacích, které minimalizují ohrožení ostatních účastníků provozu, což musí být dokonce zájmem principiálně vyšším, než jen dodržení pravidel.
12. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, je zjevné, že nelze naplnění materiálního znaku odůvodnit naplněním znaku formálního. Pro posouzení materiálního znaku přestupku by ovšem muselo ze strany správního orgánu dojít k přesnému zjištění místa spáchání přestupkového jednání. A také jednoznačnému určení průběhu údajného protiprávního jednání. K tomuto ovšem nedošlo. Tyto skutečnosti se v rámci naplnění materiálních aspektů důsledně nezkoumají a neprokazují. Lze dovodit jisté pochybnosti právě o naplnění materiálního aspektu přestupkového jednání.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný jen podotknul, že žalobce vznáší téměř identické námitky, které již žalovaný vypořádal ve svém rozhodnutí, protože kopírují odvolací námitky. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

V. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba splňuje podmínky své přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání. Oba účastníci řízení s tím vyslovili souhlas.

15. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, která doposud ve věci rozhodovala, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci.
16. Žaloba *není důvodná*.
17. Žalobce nejprve namítá, že správní orgány nevyvrátily skutkovou verzi o požití alkoholického nápoje v průběhu silniční kontroly, resp. po zastavení vozidla před jejím započítím.
18. V řízení o přestupku správní orgán obecně musí postupovat tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Musí jej zjistit v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád; „správní řád“). Povinnost zjišťovat skutkový stav ohledně skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku tak leží vždy na správním orgánu. Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že se deliktního jednání obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*). Obviněnému stačí k tomu, aby jej správní orgán nemohl za přestupek postihnout, rozumná pochybnost o otázce, zda se předmětného jednání dopustil (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, č. 3014/2014 Sb. NSS, bod 18; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, bod 15).
19. Co se důkazních možností za účelem splnění povinnosti zjistit v potřebném rozsahu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, týče, upravují je § 51-56 správního řádu. V tomto konkrétním případě se městský úřad opíral o listiny (§ 53 správního řádu) a hlavně o svědecké výpovědi (§ 55 správního řádu). Správní orgán musí hodnotit (1) relevanci důkazu, (2) zákonnost důkazu, (3) pravdivost důkazu, (4) zda je důkaz přímý nebo nepřímý. Důkazy však nelze hodnotit izolovaně, teprve zhodnocením všech důkazů společně lze dospět k závěru o skutkových okolnostech případu. V celku správní orgán důkazy hodnotí, až provede všechny, jež považuje za dostačující ke zjištění relevantních skutečností. Podle § 50 odst. 4 správního řádu pak správní orgán hodnotí důkazy zásadně podle volné úvahy. Přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci. Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti správní orgán určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda je lze v dané situaci použít. Důkazy se hodnotí jak jednotlivě, tak v souhrnu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 84/2009-77).
20. Podle krajského soudu magistrát zjistil skutkový stav spolehlivě. *Svědecké výpovědi policistů, výsledky dechových zkoušek a následného lékařského vyšetření jsou ve svém souhrnu přesvědčivými důkazy o tom, že žalobce řídil pod vlivem alkoholu.* Policisté vyloučili možnost, že by žalobce od zastavení jeho vozu až po dokončení lékařského vyšetření pil. Nezaznamenali ani žádnou nádobu, z níž by se žalobce mohl napít. Krajský soud plně souhlasí se správními orgány, že pokud by žalobce provedl, co nyní namítá, nepochybně by na to upozorňoval již během kontroly a nikoliv až v pokročilejší fázi přestupkového řízení. Daná žalobní námitka nezakládá ani důvodnou pochybnost o tom, že řídil pod vlivem alkoholu. Podle krajského soudu s ohledem na obsah spisového materiálu a zejména svědecké výpovědi policistů neexistuje rozumná pochybnost o přestupku žalobce. Krajský

soud zde nespatřuje – slovy judikatury - ne zcela nepravděpodobnou možnost, že se žalobce deliktního jednání nedopustil.

21. Správní orgány tedy podle krajského soudu ve skutečnosti vyvrátily žalobcem předestřenou verzi o požití alkoholického nápoje v průběhu silniční kontroly, resp. po zastavení vozidla před jejím započítím. Tato žalobní námitka je nedůvodná.
22. Ve své druhé námitce žalobce zpochybňuje, jak správní orgány posoudily materiální stránku přestupku. Vytýká správním orgánům sjednocení formálních a materiálních znaků přestupku.
23. Podle krajského soudu ovšem oba správní orgány postupovaly v tomto aspektu příkladně. Jak městský úřad, tak žalovaný pregnantně vysvětlily nebezpečí, jaká představuje řízení automobilu pod vlivem byť i jen nízké hladiny alkoholu (viz body 7 a 9 výše či str. 6 rozhodnutí žalovaného a str. 11-12 rozhodnutí městského úřadu).
24. Krajský soud si na právě citované části rozhodnutí správních orgánů dovoluje odkázat. Dodává, že podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“) je přestupkem „*společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin*“. Materiálním znakem přestupku je tedy jeho společenská škodlivost. Za společensky škodlivé lze považovat porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem (srov. § 3 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky). Účelem zákona o silničním provozu je stanovení podmínek pro zajištění bezpečného a plynulého provozu na veřejně přístupných pozemních komunikacích. K zabezpečení tohoto úkolu stanoví práva a povinnosti účastníků silničního provozu (srov. důvodovou zprávu k § 1 zákona o silničním provozu). Porušením zájmu chráněného zákonem tak je porušení podmínek pro zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 18. 12. 2019, č. j. 44 A 5/2019-36, bod 31-32). Lze proto v obecné rovině souhlasit s městským úřadem, že jednání naplňující formální znaky přestupku *v běžných případech* bude naplňovat i jeho materiální znak. To je i případ této věci.
25. Žalobce se pak pokouší zpochybnit, že by jeho jednání naplňovalo i materiální stránku přestupku odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45. Tato věc se ovšem od citovaného rozsudku významně odlišuje po skutkové stránce. Ve věci, o níž tehdy Nejvyšší správní soud rozhodl, řidič překročil rychlost o 2 km několik metrů před označením konce obce mimo zastavěné území obce. V uvedeném rozsudku tedy Nejvyšší správní soud zdůraznil nutnost zabývat se materiální stránkou přestupku v případech při nepatrném překročení nejvyšší dovolené rychlosti, pokud existuje taková významná skutečnost, která by vylučovala, aby toto jednání porušovalo nebo ohrožovalo právem chráněný zájem společnosti (srov. také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2017, č. j. 5 As 33/2017-36, body 11-12).
26. Pokud tedy uvedeným rozsudkem ve svůj prospěch žalobce argumentuje, činí tak nepřipadně. Tuto věc je nutné od věci řešené odkazovaným rozsudkem odlišit. Obzvláště, pokud žalobce řídil pod vlivem alkoholu na páteřní, frekventované komunikaci Bílovic nad Svitavou, kde mohl o to pravděpodobněji způsobit dopravní nehodu či jiný následek. Nebezpečí, jaké pro účastníky silničního provozu představuje řidič ovlivněný alkoholem, není namístě zlehčovat. Řízení pod vlivem alkoholu v rozporu s § 5 odst. 2 písm. b) zákona

o silničním provozu je jedním z typů jednání, které je samo o sobě natolik společensky škodlivé, že nepochybně naplňuje i materiální stránku daného přestupku. Jestliže žalobce namítá, že nikoho neohrozil a nezpůsobil žádnou škodu, lze dodat, že za to i on sám může být rád.

27. Námitky žalobce, že jeho jednání nenaplňovalo materiální stránku přestupku, jsou proto taky nedůvodné.

VI. Závěr a náklady řízení

28. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly (§ 60 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Pokud kasační stížnost proti tomuto rozsudku nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji odmítne pro nepřijatelnost.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 29. června 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce